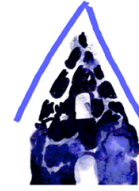

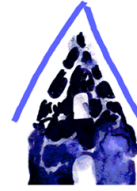
HOITOPÄIVÄKIRJA 2015

Konservointi- ja ympäristötoimenpiteet sekä tapahtumat rauniokirkolla 2015

- 06.05. Yhdistyksen pj. Asko Valkama ja raunion korjaustyöryhmän jäsen Risto Lindholm aloittivat valmistelut viikonloppuna käynnistyvään LC Pälkäneen veljien asehuoneen vesikaton viimeistelytyöhön.
- 08.-09.05. Hämeen Rakennuskonevuokraamosta oli vuokrattu kaksi nosturia viimeistelytyöhön. LC Pälkäneen veljet asettivat räystäslaudat ja harjalaudat paikoilleen.
8.5. LC Pälkäneen veljet Risto Lindholm, Martti Majuri, Kauko Mäkinen, Arvi Tunkelo, Olli Pöllänen ja Rauno Koskinen, yhdistyksestä Asko Valkama ja Tero Ahlqvist
9.5. LC Pälkäneestä Risto Lindholm, Ismo Syrjä, Matti Vaittinen ja Tuomas Sihvola, yhdistyksestä Asko Valkama. Puutavaraa kuljettamassa Jussi Tiitola.
11. 05. Asko Valkama, Risto Lindholm ja Ismo Syrjä viimeistelivät asehuoneen katon räystäitä ja tekivät sadevesien ohjausta varten betonivalun eteläsivun muurin päälle asehuoneen päätyseinää vasten eli ns. vastaluiskan. Ennen vastaluiskan betonivalua kiinnitettiin muurin päälle 200 mm levyinen huopakaista joka ulotettiin myös 200mm levyisenä seinälaudoituksen päälle.
- 12.05. Asko Valkama ja Risto Lindholm tekivät sekä kiinnittivät teräsverkon asehuoneen eteläpäädyn ikkuna-aukkoon ja tukkivat verkolla reikiä estämään naakkojen pääsyä asehuoneeseen. Jussi Tiitola kuljetti ylimääräisen puutavaran sekä trukkilavat varastoalueelle ja Asko Valkama siivosi piha-alueen. Risto Lindholm vei nosturit pois työmaalta.
- 12.05. Rauni Tiililä oli esittelemässä rauniokirkon historiaa ja toimintaa klo 10-11 Akaan seurakunnan kuulo- ja näkövammaisten kerholla, joka oli Pälkäne-retkellä diakoniatyöntekijä Henna Helmisen johdolla. Retkeläisiä oli 23.
- 27.5. Kunnan rakennustarkastaja Jari Ainasoja suoritti yhdessä Askon Valkaman kanssa asehuoneen vesikattotyön rakennuslupaun liittyvän loppukatselmuksen.
- 1.6. Konservaattorit Jussi Kuusisto ja Hanna Tuominen aloittivat rauniokirkon länsipäädyn konservointityön. Konservaattori Virve Suominen ohjeisti työtä. Työvälineet työntekijöiden käyttöön yhdistys vuokrasi Virve Suomiselta. Asko Valkama allekirjoitti työntekijöiden kanssa työ sopimukset. Risto Lindholm ja Asko Valkama kuljettivat Aapiskukosta vettä sekä Rautiasta työaineita työmaalle.
- 8.-9.6. Lentolan kiinteistöhuolto leikkasi nurmikot ja ketjujen alustat sekä kuljetti pois niittojätteen. Samalla kertaa niitettiin myös rauniokirkon pysäköintialueen nurmikko. Tero Ahlqvist niitti rauniokirkon sisäpuolen rikkaruohot ja vei pois leikkuujätteen.
- 10.6. Teo Ahlqvist ja Asko Valkama laittoivat penkit ja alttaripöydän paikoilleen.
- 11.6. Pälkäneen aluearkkitehti Marja Kuisman vieraat Pirkanmaan ELY-keskuksesta, Pirkanmaan Maakuntamuseosta ja Pirkanmaan liitosta tutustuivat rauniokirkkoon. Rauni Tiiliä oli vieraita vastaanottamassa ja esitteli yhdistyksen 12-vuotista toimintaa rauniokirkon hyväksi.
- 12.6. Virve Suominen oli ohjaamassa konservaattoreita kivityökalujen käytössä.

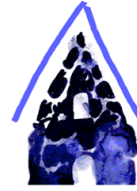

- 15.6. Intendentti Anu Laurila Museovirastosta kävi tutustumassa katettuun asehuoneeseen sekä konservaattorien Hanna Tuomisen ja Jussi Kuusiston konservointityöhön, joka oli käynnistetty rauniokirkon länsipäädyn sisäpuolelta, edeten alhaalta ylöspäin. Tämän käynnin jälkeen yhdistyksellä on lupa hakea Museovirastosta apurahan maksatusta. Paikalla olivat yhdistyksestä Rauni Tiililä ja Asko Valkama.
- 20.6. Juhannuspäivän jumalanpalvelus kirkkorauniolla klo 11-12, liturgia kha Jari Kemppainen, saarna kha (el) Olli Kaskelma ja kanttorina Johanna Lemmetyinen, suntiona Sirpa Marttinen-Huhdanpää. Kirkkovieraita n. 80 henkeä, diakoniapiirin kahvitus piha-alueella jumalanpalveluksen jälkeen. Oli kaunis, aurinkoinen kesäsää.
- 23.6. PuuCee-rakennus tuotiin Rautiasta kirkkopihalle kuusen alle konservaattorien käyttöön. Sähköinen henkilönosturi tuotiin Hämeen Rakennuskonevuokraamosta konservaattoreiden käyttöön länsipäädyn sisäpuolen konservointiin. Risto Lindholm hoiti henkilönosturin ja puuceen paikalle. Kuljetusliike Ilmari Kaura oli nostamassa henkilönosturin rauniokirkon sisälle. Asko Valkama kävi katsomassa konservaattoreiden työskentelyä ja oli yhteydessä myös Virve Suomiseen.
- 30.6. Konservaattori (AMK) Jussi Kuusiston työrupeama rauniokirkon konservointityössä päättyi.
- 1.7. Konservaattori (AMK) Emilia Lemmetyinen aloitti konservoinnin Hanna Tuomisen työparina. Asko Valkama allekirjoitti Emilia Lemmetyisen työsopimuksen.
- 7.7. Arkeologi Kreetta Lesell Pirkanmaan maakuntamuseon Adoptoi monumentti-alueelta kävi tutkimassa rauniokirkon pihamaan kiviä, jotka yhdistys haluaa siirtää pois nurmikon leikkuun tieltä. Paikalla olivat yhdistyksestä Rauni Tiililä ja Asko Valkama. Rauniokirkon etelänpuoleisesta kivimuurista löytyi punakoisoa, jonka punaiset marjat ovat hyvin myrkyllisiä. Alueen etelärajalla kivikossa esiintyy edelleen muutama yksilö Mustakonnanmarjaa, joka niin ikään on myrkyllinen. Hullukaalia ei ole näkynyt aikaisemmilla paikoillaan.
- 12.7. Tero Ahlqvist myrkytti rauniokirkon sisäpuolen kasvillisuuden.
- 13.7. Konservaattori (AMK) Riina Kangasluoma aloitti työt rauniokirkolla yhdessä konservaattoreiden (AMK) Hanna Tuomisen ja Emilia Lemmetyisen kanssa. Asko Valkama kävi työmaalla ja allekirjoitti Riina Kangasluoman työsopimuksen.
- 14.-17.7. Arto ja Risto Vehviläinen maalasivat PuuCeen ja niittivät raivaussahalla pusikot ja heinikon kirkkomaan ketjujen ulkopuolelta.
- 21.7. Rauni Tiiliä hankki rauniokirkolle Etra Oy:ltä Tampereelta 150 kpl solumuovisia istuinalustoja ja kolme kannellista kantolaatikkoa niiden säilyttämiseen. Hinta yhteensä 195€.
- 22.-23.7. Lentolan kiinteistöhuolto leikkasi kirkkoalueen nurmikon ja ketjujen aluset osin päältä ajettavalla ruohonleikkurilla ja osittain siimaleikkurilla.
- 24.7. Tero ja Lauri Ahlqvist ja Rauni Tiililä siivostivät rauniokirkon sisäpuolen ruohojätteestä, siivosivat sakastin ja toivat sinne telineen ja säilytuspussin alboille. Entisen FinnTavernan parkkipaikalle laitettiin P-paikkamerkki, jonka Heli Rapatti sponsoroi. Tuotiin muutamia koivuja vähän

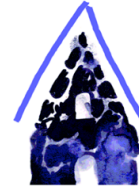

peittämään henkilönosturia rauniokirkon takaosaan huomenna järjestettäviä häitä varten. Konservattorit olivat siistineet asehuoneen esimerkilliseen kuntoon myös häitä silmällä pitäen. Alue näytti hyvin hoidetulta, toivottavasti sää suosii huomista vihkitilaisuutta rauniokirkossa.

- 25.7. Avioliittoon vihkiminen rauniokirkossa mitä kauneimmassa kesäsäässä klo 15. Vihkijänä kirkkoherra Jari Kemppainen.
- 26.7. 50-luvun ehtoollisjumalanpalvelusta ei voitu pitää rauniokirkossa sateisen sään vuoksi. Jumalanpalvelus pidettiin isossa kirkossa ja kolehti kerättiin rauniokirkon korjaukseen, tuotto 551,60 €.
- 6.8. Hämeen Museoseura Tampereelta, 16 henkeä tutustui rauniokirkkoon klo 15. Rauni Tiililä toimi esittelijänä.
- 7.8. Konservattorit laittoivat asehuoneen siistiksi lauantain vihkimisiä varten.
- 8.8. Klo 10 Rauni Tiililä avasi asehuoneen ja sakastin ovet. Klo 11.30-12.00 Mouhijärven kotiseutuyhdistys tutustui taiteilija Jussi Lehtosen ”Jalmari Finnen” johdolla rauniokirkkoon. Täältä ryhmä siirtyi isoon kirkkoon.
Reskolan Heikki ja Ilmari toivat koivut ja laittoivat ne paikoilleen henkilönostimen suojaksi Keuruun kotiseutuyhdistys, n. 20 henkeä tutustumassa rauniokirkkoon. Rauni Tiililä kertoi yhdistyksen työstä rauniokirkossa. Tilaisuus sovittu Pälkäne-seuran kanssa.
Klo 14 Siviilivihkiminen
Klo 15 Avioliittoon vihkiminen, Kemppainen ja Lemmetyinen
Klo 16 Avioliittoon vihkiminen. Kangasalan kappalainen hoitaa vihkimisen
Klo 18 Avioliittoon vihkiminen, Kemppainen ja Lemmetyinen
Rauni Tiililä hoiti ”suntiona” tilaisuudet klo 15 asti, sen jälkeen seurakunnan suntio
- 9.8. Rauni Tiililä järjesteli sakastissa kuivumassa olleet istuinalustat laatikoihin ja vei henkilönostimen edestä koivut pois.
- 11.8. Saaris-Sähkö kävi korjaamassa rauniokirkon valoheittimen hämäräkytkimen. (Hinta 63,22 €)
- 14.8. Konservattorit siistivät asehuoneen työmaatarvikevarastoistaan huomisia tilaisuuksia varten.
- 15.8. Klo 10 Jukka Kittilä ja Rauni kaatoivat koivuja FinnTavernan alueelta (lupa omistajalta saatu) peittämään henkilönostimen päivän juhlien vuoksi.
Klo 16 Avioliittoon vihkiminen
Arto ja Risto Vehviläinen toivat Niitty-Seppälästä myrskylyhdyt, täyttivät lyhdyt lamppuöljyllä (2 kpl 10 litran kanisteria, Rautiasta) ja asettivat lyhdyt paikoilleen kirkon muureille.
Klo 21 Tiina Kokkola, Virva Läärä ja Rauni Tiililä tulivat järjestelemään illan tapahtumaa ja ottivat vastaan esiintyjät.

Klo 23 Yökonsertti, Vanitatum Vanitas-yhtye, jossa esiintyivät musiikin ammattilaiset Teija Kapiainen, Terhi Paukku ja Mari Lavikainen. Kauniiseen elokuiseen myöhäisiltaan kokoontui paikalle 75 kuulijaa. (Konserttilipun hinta 15 €). Lyhyen tervehdyspuheen piti kirkkoherra Jari Kemppainen ja loppukiitoksen esitti Tiina Kokkola. Piispa Matti Repo kunnioitti konserttia läsnäolollaan.

- 16.8. Rauni Tiililä vei pois henkilönostimen edessä olleet koivut paikalle tulleiden albanialaisten kirkkoon tutustujien avustuksella.
Arto ja Risto veivät myrskylyhdyt takaisin Niitty-Seppälän kuivaan varastoon.
- 17.8. Rauni Tiililä kävi vaihtamassa paikoitusalueen jäteastiaan uuden säkin ja vei täyden säkin tiistaina Pälkäneen kunnan jätepiesteseen.
- 25.8. Asko Valkama ja Rauni Tiililä olivat katsomassa rauniokirkolla konservaattoreiden työn valmistumista. Keskustelimme mahdollisen lisätyön jatkumisesta syyskuun puolella Riinan ja Emilian kanssa, mikäli määrärahoja jää käyttämättä. Rauni kahvitti konservaattorit Keltaisessa Talossa.
- 28.8. Asko Valkama suoritti työmaakatselmuksen konservointityön päätteeksi ja kävi läpi konservaattoreiden kanssa työmaalle vuokrattujen työvälineiden kunnan sekä otti vastaan avaimien palautuksen.
työpäivän päätteeksi puheenjohtaja Asko kiitti konservaattoreita ja tarjosi lopetuskahvit heille.
- 2.-3.9. Asko Valkama ja Risto Lindholm tekivät betonivalun länsipäädyn alemman ikkuna-aukon vesipenkkiin muurin sisäpuolelle ja samoin muurin sisällä kulkevan portaikon yläpään aukon kohdalla olevaan vesikattoon.
Työ todettiin kiireelliseksi ja se oli helppo toteuttaa nyt kun nostin oli vielä paikalla.
- 4.9. Asko Valkama katkoi piha-alueen reunoilla olevista puista oksia, jotka ovat kasvaneet piha-alueen hoitamisen esteeksi ja kasasi ne pellon reunaan. Jussi Tiililä lupasi kerätä oksat pois ja kuljettaa ne haketettavaksi, sen jälkeen kun pahnat on pelloilta kerätty.
- 7.9. Kuljetusliike Ilmari Kaura nosti henkilönostimen pois rauniokirkon sisältä ja Kuljetusliike Jaakko Pohjola kuljetti henkilönostimen Kangasalle Hämeen Rakennuskonevuokraamoon talkootukena.
- 9.9. Asko Valkama ja Jussi Tiitola keräsivät ja kuljettivat katkotut ja pellon reunaan kasatut oksat pois. Jussi Tiitola toi Anttilan maalta asehuoneen ulko-ovelle kiven ovitoppariksi.
- 10.9. Leo Ratinen kiinnitti kiveen haan ja oveen lenkin, jolloin ovi voidaan kiinnittää tarvittaessa aukiasentoon.
- 18.9. Lentolan Kiinteistöhuolto aloitti nurmikon leikkuun.
Nurmikon leikkaus ja leikkuujätteen kuljetus pois alueelta valmistui ti 22.9.
- 19.-20. 9. välisenä aikana alueelta on varastettu valaisimet, jotka on kohdistettu valaisemaan kirkon länsipäätä. Ensimmäinen ilmoitus tihutyöstä oli Facebookissa 21.9./valokuvaajana rauniolla ollut Eero Mäki-Mantila. Yhdistyksen sihteeri on tehnyt ilmoituksen Kangasalan poliisille 30.9. (Mäki)
- 6.10. Rauniokirkon katselmustilaisuus aloitettiin rauniokirkolla kello 13.
Museovirastosta paikalla pääjohtaja Juhani Kostet.
Pälkäneen seurakunnasta talouspäällikkö Kristel Muru-Tanila.

Vanhankirkon suojeluyhdistyksen hallituksesta pj. Asko Valkama, Tero Ahlqvist, Arja Alkman, Tiina Vehviläinen, Heikki Reskola ja Rauni Tiililä.

Sydän-Hämeen Lehestä oli mukana toimittaja Ulla Siren.

Pääjohtaja totesi asehuoneen kattamisen onnistuneeksi, kehotti kiirehtimään raunion kaikkien muurien osalle kuntoarvion laatimista ja konservoinnin toteuttamista nopeutetulla aikataululla. Hän lupasi keskustella Museovirastossa, jotta sähkökaapelin uusiminen voidaan suorittaa ilman arkeologista valvontaa, kun kaapelikaivanto kulkee vanhan kaapelin paikalla.

Todettiin, että uudet valaisimet on hankittava varastettujen tilalle ja valvontakameran tarpeellisuus todettiin myös.

Katselmuskustelua jatkettiin Keltaisen Talon Lotta-kokoushuoneessa, jossa mukaan liittyi talon emäntä, hallituksen jäsen Heli Rapatti.

Kahvikeskustelussa pääjohtaja ilmoitti, että yhdistyksen tulevaisuustyöryhmän kanssa Museovirastossa käytyjen keskustelujen lopputulemana pääjohtaja Kostet ja osastonjohtaja Mikko Härö eivät näe estettä sille, että rauniokirkko katetaan vuonna 2005 järjestetyn arkkitehtikilpailun voittajasuunnitelman mukaisella lasikatteella. Museovirastosta lähetetään kirjallinen lausunto kattamisesta lähiaikoina.

Katselmustilaisuuden jälkeen pääjohtaja Kostet oli kutsuttu tapaamaan kunnanvirastossa Pälkäneen kunnanjohtaja Janita Koivistoa, kehitysjohtaja Miia Sorria, kunnanhallituksen pj. Eero Laesterää sekä yhdistyksen tulevaisuustyöryhmän muita jäseniä Marketta ja Kalle Vaismaata ja Mari Laesterää.

- 2.-3.11. Uusittiin rikkoutunut sähkökaapeli Museoviraston ohjeiden mukaisesti. Kaivutyön hoiti urakoitsija Timo Syrjä apunaan yhdistyksen kunnostustyöryhmästä Asko Valkama, Tero Ahlqvist ja Risto Lindholm. Kaapelin kaivu- ja peittämissyön yhteydessä ei havaittu mitään sellaista, josta olisi ollut tarpeen ilmoittaa Museovirastolle. Kaapelin kytkentätyöhön tilattiin Saaris-Sähkö. Sähkökeskuksen puoleisessa päässä, missä uusi sähkökaapeli ja valotolppa sijoittui Anttilan maalle, saatiin maanomistajalta lupa. Alttaripöytä ja pihapenkki nostettiin asehuoneeseen suojaan talven ajaksi.
- 10.12. Tero Ahlqvist ja Risto Lindholm asensivat lyijylevyt rauniokirkon muurin ja asehuoneen uralautakaton liitekohtaan.
- 25.12. Rauniokirkon uskollinen ystävä Hanna Heino apulaisjoukkoineen, jossa oli mukana myös pakolaismiehiä Kangasalan vastaanottokeskuksesta, loihitivat rauniokirkolle hienon myrskylyhtyvalaistuksen, kun klo 18 oli kirkolla perinteinen joulupäivän hartaushetki. Klo 17.30 alkoi lyhtykulkue seurakuntatalolta rauniokirkolle. Kirkkoherra Jari Kemppainen luki kirkkokäsikirjasta otteita vuoden 1826 joulujumalanpalveluksesta Pyhän Mikaelin kirkossa. Lauloimme virren 21 ”Enkeli taivaan” ja lopuksi virren 30 ”Maa on niin kaunis”. Kirkkovieraita oli paikalla 81 henkeä.
- 26.12. Hanna Heino ystävineen kokosi lyhyt pois rauniolta ja vei ne säilytykseen Niitty-Seppälän varastoon.

Pälkäneellä 30.12.2015
Rauni Tiililä, sihteeri
Pälkäneen Vanhankirkon suojeluyhdistys ry
Kuusitie 4, 36600 Pälkäne
Puh. 040 5331610, e-mail: rauni.tiilila@pp.inet.fi